

ZORBA YA DA MAĞDUR: BİZİM ÇOCUKLARIMIZ

Zorbalığa Maruz Kalan Öğrencilerin Özellikleri

- Zorbalığa maruz kalan çocuklardaki belirtilerin aileler ve öğretmenler tarafından bilinmesi ve tespit edilmesi, zorbalığın önlenmesi açısından çok önemlidir.
- İsim takılması, alay edilmesi, sataşılması, tehdit edilmesi, emir verilmesi, dışlanması, oyunlara alınmaması veya oyunlardan çıkarılması, dövülmesi, kendisini savunamayacağı kavgalara girmesi, kitaplarının veya diğer eşyalarının alınması, tahrip edilmesi, vücudunda nedenini açıklayamadığı yara, bere, çürük ve tırnak izi olması, elbiselerinin yırtılması...
- Teneffüslerde genellikle yalnız olması, sınıfta hiç yakın arkadaşının bulunmaması
- Teneffüslerde öğretmene veya diğer yetişkinlere yakın olmak istemesi
- Sınıfta konuşma zorluğu çekmesi, endişeli ve güvensiz bir yüz ifadesine sahip olması
- Korkulu, mutsuz ve gözü yaşlı yüz ifadesi
- Okul başarısının aniden veya yavaş yavaş düşmesi.

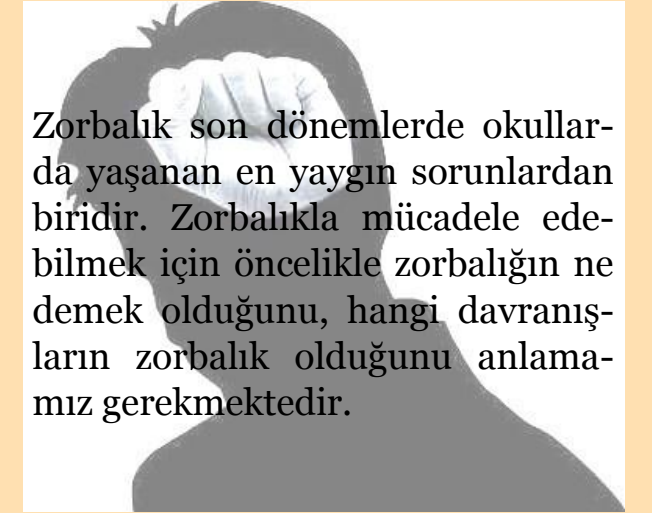
Egiticilere Öneriler

- Zorbalığı önleyebilmek için yapılması gereken en önemli şey; okulda çalışan tüm personele ve öğrencilere “Zorbalık” kavramının ne olduğunu anlatmaktır.
- Okul çalışanlarının katıldığı toplantılarda zorbalığı önlemede kullanılacak yöntemlerle ilgili kararlar alınmalı ve belirgin kurallar ortaya konmalıdır.
- Zorbalığı önleyici çalışmalarda okulun bulunduğu bölgenin kültürel özelliği dikkate alınmalıdır.
- Okullarda zorbalığın yaygınlığını ve riskli grupları, belirleyebilmek için sınıflarda çeşitli tanıma tekniklerinden test, anket vb. yararlanılmalıdır.
- Zorbalığın var olduğu bilinen okullarda öğretmenler, öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini tanımalı ve akran danışmanlığı gibi zorbalığı azaltıcı faaliyetlerde bulunmalıdırlar.
- Öğretmenler, öğrencilerin zorbalık hakkındaki düşüncelerini anlatma noktasında onları cesaretlendirmeli ve başlarına gelen olayları anlattıkları takdirde herhangi bir sorunla karşılaşmayacakları noktasında onlara güven kazandırabilmelidirler.
- Zorba öğrenciler öfkelerini dışa vurarak saldırganlaşabilmektedir. Öğrencilere öfkelerini kontrol etmeye yönelik teknikler öğretilmelidir.
- Okullarda ya olarak daha büyük olan öğrenciler zorbalığa maruz kalan kendilerinden daha küçük öğrencilere destek olma yönünde cesaretlendirilmelidir.

ZORBALIK, AKRAN ZORBALIĞI VE TÜRLERİ

Benim çocuğum yapmaz...peki bu zorbalar kim?

Mağdur biziz de zorba kim?

Zorbalık son dönemlerde okullarda yaşanan en yaygın sorunlardan biridir. Zorbalıkla mücadele edebilmek için öncelikle zorbalığın ne demek olduğunu, hangi davranışların zorbalık olduğunu anlamamız gerekmektedir.

Akran zorbalığı; kışkırtma unsuru olmaksızın aralarında fiziksel ya da psikolojik açıdan güç eşitsizliği olan çocuklardan güçlüünün, karşı tarafa bilerek ve isteyerek, niyetli, kasıtlı, sistemli bir biçimde belli zaman aralıkları ile uyguladığı, zorbalığa maruz kalan öğrenciye korku, endişe veya zarar vermeyi amaçlayan fiziksel, sözel, psikolojik saldırıyı kapsar.

BİR ZORBALIK DURUMUNDA 3 KİŞİ VARDIR:

Zorba; başkalarının haklarını dikkate almadan kendi statü, heyecan, maddi kazancı için veya grup ortamında kendi gereksinimlerini karşılayabilmek amacıyla başkalarına zarar verici davranışlarda bulunan kişi ya da gruptur

Mağdur; başkalarının davranışlarından sürekli bir biçimde zarar gören ve zarar verici bu davranışlara karşı koyabilecek ve durdurabilecek beceri, statü

ve kaynaklara sahip olmayan kişi ya da gruptur.

Seyirciler; bu grup da kendi içinde dört ayrı tipte sınıflandırılmıştır.

Pekiştiriciler, aktif seyirci rolünde zorbayı çeşitli şekillerde kışkırtmakta, pasif izleyiciler olan biteni görmüyormuşçasına davranmaktadırlar.

Asistan tip katılımcılar, fiziksel olarak zorbaya yardım etmekte, bir nevi yardımcı rolünü üstlenmektedirler. Son grupta yer alan savunucular ise mağdura yardım etmeye çalışıp zorbayla yüzleşebilen öğrencilerdir.

ZORBALIK TÜRLERİ

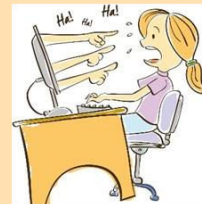
Zorbalık davranışları farklı türlerde ortaya çıkmaktadır.

Sözlü: Ad takma, küçük düşürme, tehdit etme, dalga geçme, hakaret etme, kendini kötü hissetmesine sebep olma, mağdura ya da ailesine hakaret etme, küçük düşürücü, incitici, hakaret edici sözler söyleme, vb.

Fiziksel: Vurma, çelme takma, iteleme, tekmeleme ya da çocuğun eşyalarını çalma veya onlara zarar verme.

Sosyal: Çocuğu dışlama, para alma, mağduru kasıtlı olarak grup dışında tutup yalnızlığa itme, aleyhinde yalanlı söylentiler çıkarma ve yayma, oyun veya diğer etkinliklere almama, mağdur hakkında çeşitli yerlere çirkin sözler yazma.

Siber Zorbalık: Sms, E-posta, sohbet odaları yolu ile veya sosyal medya hesapları üzerinden zarar verici yazılar ve online resimler yayınlama.

Zorbalıkla Karıştırılan Kavramlar*

Çatışma	Kabalık Etme	Kötü/Acımaz Davranma	Zorbalık
Tesadüfi gerçekleşir.	Tesadüfi gerçekleşir.	1 ya da 2 kez gerçekleşir.	Tekrar eder.
Planlı değildir, o an gerçekleşir.	Kast olmadan gerçekleşir.	Kastlıdır.	Amaçlı ve planlı yapılır.
Çatışma yaşayan her iki tarafta kendini kötü hissedebilir.	Üzüntü ve kalp kırıklığına neden olur.	Başkalarının çok üzülmeleri ile sonuçlanır.	Mağdurun çok üzülmeleri ile sonuçlanır.
Bir konu hakkında anlaşamamaktan kaynaklanır.	Düşüncesizlikten kaynaklanır.	Öfkeden kaynaklanır.	Zorba mağdur üzerinde kontrol kazanmaya çalışır.
Tüm taraflar sorumluluğu kabul eder.	Kabalık yapan taraf sorumluluğu kabul eder.	Kötü ve acımaz davranan sıklıkla pişman olur.	Mağdur bu durumun bitmesini ister, zorba istemez.

REHBERLİK SERVİSİ